

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Marian

Nazwisko: Łuba

Miejsce urodzenia: Czaplice gm. Szczepankowo pow. Łomża

Data urodzenia: --1924

Imię ojca: Adrian

Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
<p>Marian Łuba (ur. w 1924 r.) w latach 1944-1945 był członkiem konspiracyjnych struktur Narodowych Sił Zbrojnych na terenie gminy Szczepankowo, a od roku 1945 żołnierzem antykomunistycznego Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) na terenie powiatów Łomża i Ostrów Maz. Nosił pseudonimy "Smał"/ "Smar"/ "Szmalec". W latach 1945-1948 Marian Łuba walczył z komunistycznymi okupantami kraju m.in. w zbrojnym oddziale NZW pod dowództwem por. Henryka Jastrzębskiego pseud. >Zbych< i następnie (od kwietnia 1948) w oddziale por. Zbigniewa Żwańskiego pseud. „Noc”. Marian Łuba pseud. "Smał" figuruje w aktach i zapisach ewidencyjnych oraz w kartotekach WUBP w Białymstoku, MBP i WUBP w Warszawie i PUBP w Łomży z lat 1947-1948. Zapisano w nich między innymi, że Marian Łuba to "członek bandy >Nocy<", który "w dniu 15 V 48 r. o godz. 6.15 w lesie koło wsi Krajewo-Borowe został zabity przez grupę operacyjną [UB-KBW]".</p>	<p>Wpis na podstawie zapisów ewidencyjno-kartotecznych.</p>	
<p>Marian Łuba występuje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych UB z PUBP w Łomży i WUBP w Białymstoku z lat 1946-1952. Była to sprawa dotycząca rozpracowania działań i członków partyzanckich oddziałów NZW działających w latach 1945-1948 na terenie powiatów Łomża i Ostrów Maz.: oddziału pod dowództwem por. Henryka Jastrzębskiego pseud. "Zbych" oraz pod dowództwem sierż. Henryka Gawkowskiego pseud. "Rola". Marian Łuba figuruje jako "członek bandy >Zbycha<" w obszernym meldunku mieszkańca wsi Szczepankowo-Kolonia z dnia 14 grudnia 1946 - meldunku złożonym w PUBP w Łomży i dotyczącym jednej ze zbrojnych akcji partyzantów NZW z oddziału "Zbycha".</p>	<p>IPN Bi 011/14 t. 3 (155/IV/c-e).</p>	

Marian Łuba pseud. "Smar" występuje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach operacyjnych i raportach UB z PUBP w Łomży i WUBP w Białymstoku z lat 1947-1956. Materiały te dotyczyły rozpracowania działań i członków kilku partyzanckich oddziałów NZW - działających w latach 1945-1949 na terenach powiatów Łomża, Wysokie Mazowieckie i Bielsk Podlaski, w tym oddziału NZW pod dowództwem por. Henryka Jastrzębskiego pseud. "Zbych". Marian Łuba pseud. "Smar" figuruje jako "szeregowy" członek ww. oddziału i "mieszkaniec wsi Czaplice gm. Szczepankowo pow. Łomża" w "spisie członków bandy >Zbycha< NZW" datowanym w Dep. III MBP dn. 15 stycznia 1947.

IPN Bi 011/23 t. 1 (161/IV/I).

Marian Łuba pseud. "Smar" występuje jako "członek bandy" wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach śledczych UB z WUBP w Białymstoku i aktach Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1954-1957. Są to akta w sprawie Franciszka Krajewskiego (ur. 30.03.1906) oskarżonego o to, że w latach 1945-1948 na terenie pow. Łomża i pow. Ostrów Mazowiecka "usiłował zmienić przemocą ustrój państwa polskiego przez to, że należał do kontrrewolucyjnego związku NZW)". Marian Łuba występuje w jednym z zeznań Franciszka Krajewskiego z 1954 roku (w protokole przesłuchania podejrzanego).

IPN Bi 368/1 (Sr. 108/54).

Marian Łuba pseud. "Smar" występuje jako "członek bandy" wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach śledczych UB z WUBP w Białymstoku i aktach Wojskowego Sądu Rejonowego w Białymstoku z lat 1948-1957. Te akta dot. oskarżonego Henryka Bagińskiego pseud. "Grad" (ur. dn. 30.12.1912) oraz trzech innych aresztowanych i oskarżonych członków NZW, w tym Mariana Goćlowskiego pseud. "Jałowiec" (ur. 01.12.1922) i Eugeniusza Paczkowskiego pseud. "Ryś" (ur. 18.12.1929).

IPN Bi 07/927 (1686/III).

Marian Łuba pseud. "Smar" figuruje wraz z kilkudziesięcioma innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach Wydz. "C" KW MO w Białymstoku z lat 1976-1978 zatytułowanych "Charakterystyka nr 3" i "Kwestionariusze osobowe oraz karty na czyn przestępczy do charakterystyki nr 3". To opracowanie SB organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe i jej zbrojnego oddziału pod dowództwem por. Zbigniewa Żwańskiego pseud. "Noc" - działającego w latach 1947-1951 na terenie powiatów Ostrów Mazowiecka, Ostrolęka i Łomża. Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane na podstawie materiałów UB z lat 1940-ch i 1950-ch. W kwestionariuszu dot. Mariana Łuby pseud. "Smar" (w tomie 3) zapisano między innymi, że ww. "w okresie od 1945 r. do lutego 1948 r. na terenie powiatu łomżyńskiego był członkiem nielegalnej organizacji NZW, wchodził w skład bojówki PAS dowodzonej przez >Zbycha< (...). W miesiącach kwietniu i do połowy maja 1948 r. był członkiem bandy >Nocy< (...). Dnia 14.05.1948 r. został zabity w czasie akcji przez grupę operacyjną [UB-KBW]".

IPN Bi 019/2 t. 3 (1/2).

Marian Łuba pseud. "Smał" figuruje wraz z kilkuset innymi żołnierzami i współpracownikami Narodowego Zjednoczenia Wojskowego (NZW) w aktach KW MO w Białymstoku z lat 1974-1980 zatytułowanych "Kwestionariusze osobowe do charakterystyki nr 50". To opracowanie SB dot. organizacji Narodowe Zjednoczenie Wojskowe - Komendy Powiatu Łomża kryptonim "Łaba"/ "Podhale" i jej zbrojnego oddziału pod dowództwem por. Henryka Jastrzębskiego pseud. "Zbych" - działających w latach 1945-1949. Te materiały, w tym kwestionariusze osobowe żołnierzy NZW, zostały opracowane na bazie materiałów UB z lat 1940-ch i 1950-ch przez Wydział "C" Komendy Wojewódzkiej MO w Białymstoku. W kwestionariuszu dot. Mariana Łuby pseudonim "Smał" (w tomie 4) zapisano między innymi, że ww. "w okresie od 1945 r. do dnia 14.05.1948 r. na terenie powiatu łomżyńskiego był członkiem reakcyjnej nielegalnej organizacji NZW. Wchodził w skład bojówki PAS dowodzonej przez Jastrzębskiego Henryka ps. >Zbych<. Brał z bronią w rękę udział w napadach terrorystyczno-rabunkowych i morderstwach [tj. akcjach zbrojnych przeciwko UB, MO i PPR]. W dniu 14.05.1948 r. w czasie prowadzonej operacji [UB-KBW] na terenie wsi Srebrny Borek pow. Łomża został zabity, zdobyto karabin i pistolet Wis".

IPN Bi 019/92 t. 4 (2/39).